

Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010

vastgesteld door het College van
Gedeputeerde Staten van Fryslân op
14 februari 2006

9R3598.01

Documenttitel Fries Uitvoeringsprogramma Externe
Veiligheid 2006-2010

Verkorte documenttitel FUEV 2006-2010

Status

Datum 14 februari 2006

Projectnaam PUEV2-Fryslân

Projectnummer 9R3598.01

Opdrachtgever provincie Fryslân

Referentie 9R3598.01/R0002/RHu/Gron

SAMENVATTING

In 2004 is een aantal besluiten en circulaires met betrekking tot externe veiligheid in werking getreden waardoor gemeenten en provincies belast worden met nieuwe taken op dit gebied. Om deze nieuwe taken goed uit te kunnen voeren is capaciteit nodig, zowel incidenteel als structureel. In 2003 heeft VROM besloten dit via programma-financiering te ondersteunen. Om in aanmerking te komen voor deze financiering is in 2004 door de provincie Fryslân een uitvoeringsprogramma voor 2004 en 2005 opgesteld ('Kennis en inzicht als basis').

In juni 2005 is de nieuwe 'Subsidieregeling programmafianciering EV-beleid voor andere overheden 2006-2010' verschenen. Deze regeling borduurt voort op de eerste regeling. Subsidie kan door provincies worden aangevraagd op basis van een in samenwerking met gemeenten opgesteld uitvoeringsprogramma. Kenmerkend voor de nieuwe subsidieregeling is dat de uitvoeringsprogramma's dienen toe te werken naar een situatie waarbij uiteindelijk geen expertise meer wordt ingehuurd maar wordt aangetrokken. Tevens dient er aan het eind van de programmaperiode sprake te zijn van structurele samenwerking van alle partijen binnen de provincie. Om dit te bereiken is het nodig om te werken vanuit duidelijke ambitie en doelen. De regeling biedt als handvat een aantal menuonderdelen op basis waarvan het programma kan worden opgesteld.

In juni 2005 is gestart met het opstellen van het Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010 met de opdracht dat het gedragen dient te worden door alle betrokken partijen en moet voldoen aan de voorwaarden zoals die door het Ministerie van VROM zijn gesteld.

Er is gestart met het opstellen van een discussienotitie. Op basis hiervan is in een brede ambtelijke bijeenkomst gesproken over ambities en doelen. Deze zijn vervolgens gelegd naast de actuele situatie binnen de provincie Fryslân. Aan de hand van uitgewerkte projecten en activiteiten is voorts aangegeven hoe binnen het uitvoeringsprogramma naar de ambities en doelen toegewerkt zal worden. Dit heeft geleid tot een concept uitvoeringsprogramma dat in een tweede brede ambtelijke bijeenkomst is besproken. Het resultaat hiervan is uiteindelijk ter besluitvorming voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten.

Een kerngroep, bestaand uit vertegenwoordigers van gemeenten (regio's), provincie en regionale brandweer heeft gedurende het opstellen van het programma tussen-producten inhoudelijk becommentarieerd.

In het programma zijn projecten en activiteiten opgenomen. Projecten zijn veelal bedoeld om een eenmalige inhaalslag te maken ten aanzien van werkzaamheden of kennis. In activiteiten zijn structurele, beheersmatige werkzaamheden opgenomen die voor gemeenten, provincie en brandweer volgen uit het externe veiligheidsbeleid. Bij het invullen en prioriteren van projecten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het programma is primair gericht op het invulling geven aan (nieuwe) wettelijke taken op het gebied van externe veiligheid;
- voor 2006 en deels 2007 ligt het zwaartepunt bij het verhogen van het kennisniveau en het completeren van het inzicht in de bestaande situatie (risicobeheersing);

- projecten en activiteiten dienen zoveel als mogelijke door en voor gemeenten uitgevoerd te worden.

In het programma wordt een zestal clusters van werkzaamheden onderscheiden:

1. Risicobeheersing
2. Externe veiligheid en milieuvergunningen
3. Externe veiligheid en ruimtelijke ordening
4. Risicocommunicatie
5. Kennisversterking en kennisnetwerk
6. Organisatorische versterking en programmamanagement.

Jaarlijks is het voor de provincie Fryslân beschikbare budget, € 667.000,-, als volgt over deze clusters verdeeld:

Tabel 1: Verdeling van het beschikbare geld over de clusters (€)

	2006	2007	2008	2009	2010
1. Risicobeheersing - Risico-inventarisatie, - Transport gevaarlijke stoffen	€ 132.150,-	€ 117.972,-	€ 118.802,-	€ 128.848,-	€ 134.414,-
2. EV en milieuvergunningen - Ev in vergunningverlening en handhaving - Saneringen	€ 126.075,-	€ 138.060,-	€ 119.556,-	€ 123.984,-	€ 128.412,-
3. EV en ruimtelijke ordening - - Structuurvisie en EV - Uitvoering groepsrisico en verantwoording groepsrisico - Ruimtelijke ordening en EV	€ 96.675,-	€ 146.318,-	€ 224.479,-	€ 190.764,-	€ 192.705,-
4. Risicocommunicatie	€ 27.500,-	€ 39.213,-	€ 24.300,-	€ 43.664,-	€ 45.152,-
5. Kennisversterking en kennisnetwerk - Organisatorische versterking en professionalisering	€ 120.700,-	€ 91.528,-	€ 57.645,-	€ 53.613,-	€ 51.506,-
6. Organisatorische versterking en programmamanagement	€ 163.900,-	€ 133.909,-	€ 122.218,-	€ 126.127,-	€ 114.811,-
Totaal	€ 667.000,-	€ 667.000,-	€ 667.000,-	€ 667.000,-	€ 667.000,-

In het cluster Organisatorische versterking en programmamanagement is, naast het aansturen van het programma en het toewerken naar het uitbreiden van de structurele formatie, ook budget gereserveerd voor clusterleiders zodat de structurele samenwerking in het uitvoeringsprogramma geborgd is.

De uitvoering van het programma wordt bewaakt door het programmabureau (ambtelijk) en de stuurgroep (bestuurlijk) waarin de regionale samenwerkingsverbanden en de regionale brandweer vertegenwoordigd zijn. Een bestuurlijke stuurgroep houdt toezicht op het programma.

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
1	INLEIDING	1
1.1	Naar een nieuw Fries uitvoeringsprogramma: een toelichting	1
1.2	Opzet van het programma	3
1.3	Leeswijzer	5
2	STARTEN VANUIT AMBITIE EN DOELEN	6
2.1	Ambitie	6
2.2	Vertrekpunt voor de ambitie: stand van zaken na uitvoering PUEV1	8
2.3	De ambitie uitgewerkt: doelen voor 2010	10
2.4	Confrontatie ambities en doelen met de stand van zaken	12
3	VAN AMBITIE NAAR DE UITVOERING: PROJECTEN EN ACTIVITEITEN	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Uitgangspunten	13
3.3	Risico-inventarisatie van risicovolle situaties (RI)	14
3.4	Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving (VH)	14
3.5	Transport van gevaarlijke stoffen (TG)	15
3.6	(Structuur)Visie externe veiligheidsbeleid (SV)	16
3.7	Ruimtelijke ordening en externe veiligheid (RO)	17
3.8	Verantwoording groepsrisico (GR)	17
3.9	Sanering (SA)	18
3.10	Risicocommunicatie (RC)	19
3.11	Organisatorische versterking en professionalisering (OP)	19
4	ORGANISATIE VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA	21
4.1	Inleiding	21
4.2	Inhoudelijke clustering van projecten	21
4.3	Clustering van budgetten	22
4.4	Naar structurele samenwerking	23
4.5	Programmamanagement	24

1 INLEIDING

1.1 Naar een nieuw Fries uitvoeringsprogramma: een toelichting

Achtergrond

Aanleiding voor het huidige externe veiligheidsbeleid vinden we in de vuurwerkram্প in Enschede in 2000. Naar aanleiding van deze ramp heeft de commissie Oosting een rapport geschreven waarin ook de tekortkomingen van de overheid met betrekking tot de veiligheid werden geconstateerd. In het Nationaal Milieubeleidsplan 4, gepubliceerd in 2001, heeft het kabinet de uitgangspunten en de ambities van het nieuwe externe veiligheidsbeleid vastgelegd. Vervolgens is de Septemberbrief van de Minister van VROM verschenen, waarin beschreven wordt hoe het externe veiligheidsbeleid in de komende jaren uitgevoerd zal gaan worden. Daarbij is gekozen voor een programmatische aanpak.

De afgelopen jaren is een aantal besluiten en circulaires in werking getreden waardoor gemeenten en provincies belast worden met nieuwe taken. Dit zijn onder andere:

- Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS) / provinciale risicokaarten (PRK)
- Besluit milieukwaliteitseisen externe veiligheid (BEVI)
- Evaluatie Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO '99)
- Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS)

Om deze nieuwe, wettelijke taken goed uit te kunnen voeren is capaciteit nodig, zowel incidenteel als structureel. Maar er is vooral ook behoefte aan kennis en vaardigheden ten aanzien van de vele verschillende aspecten van externe veiligheid. Het Ministerie van VROM heeft dit onderkend en wil gemeenten en provincies steunen. Als eerste stap is er eind 2003 geld uitgetrokken voor de uitvoering en handhaving van het externe veiligheidsbeleid. Er is toen besloten de middelen voor de periode 2004-2005 via een programmafinanciering (PF1) uit te keren. Om in aanmerking te komen voor de programmafinanciering diende per provincie, in nauwe samenwerking met de gemeenten, een uitvoeringsprogramma opgesteld te worden voor de jaren 2004 en 2005. De provincie Fryslân heeft een uitvoeringsprogramma externe veiligheid (PUEV1) opgesteld dat momenteel wordt uitgevoerd en in het eerste kwartaal van 2006 zal worden afgerond.

Van PF1 naar PF2

Op 13 juni 2005 verscheen de nieuwe 'Subsidieregeling Programmafinanciering EV-beleid andere overheden 2006-2010' (PF2) in de Staatscourant. Deze regeling borduurt voort op PF1. De basiselementen van PF1 zijn terug te vinden in PF2. Subsidie kan door de provincie worden aangevraagd op basis van een in samenwerking met de gemeenten opgesteld uitvoeringsprogramma, de inhoudelijke reikwijdte wordt bepaald door de onderdelen van de menukaart, de financiële verdeelsleutel is ongewijzigd en er zijn afspraken over de wijze van verantwoording. Toch verschilt de nieuwe regeling op een aantal punten duidelijk van PF1. Onderstaand kader beschrijft de belangrijkste daarvan.

- Allereerst omvat de looptijd van PF2 een periode van vijf jaar: van 2006 tot en met 2010. Hiervoor moet een meerjarig en voortschrijdend programma worden opgesteld, waarin het eerste jaar steeds concreet is uitgewerkt en voor de daaropvolgende jaren een goede doorkijk wordt gegeven.
- In PF2 is nadrukkelijk aangegeven, dat verwacht wordt dat in de programmaperiode een beweging op gang wordt gebracht van 'nieuwigheid naar routine'. Kenmerkend daarvoor is:
 - Van projecten in 2004 en 2005 naar structurele activiteiten in 2006 en de jaren daarna.
 - Van inhuur van expertise in 2004 en 2005 naar aantrekken van expertise in 2006 en later.
 - Verankering van structurele samenwerking.
- Deze beweging is gericht op een tweetal belangrijke einddoelen:
 - Een structurele uitvoering op een adequaat niveau.
 - Structurele samenwerking op een effectief en efficiënt niveau.
- Om dit te bereiken is het nodig het programma op te stellen vanuit een duidelijke ambitie en duidelijke doelen ('wat willen we bereiken') en op basis daarvan te bepalen welke projecten en activiteiten daarbij passen ('wat is daarvoor nodig').
- Tenslotte omvat PF2 een aantal wijzigingen met betrekking tot financiering (bijvoorbeeld de mogelijkheid voor sturing op output), bevoorschotting (op forfaitaire basis) en verantwoording (in de laatste jaren minder frequent dan in de eerste jaren).

Om in aanmerking te komen voor de subsidie moet de provincie Fryslân wederom een uitvoeringsprogramma opstellen. Bovenstaande accenten moeten doorwerken in het nieuw op te stellen programma.

Criteria en middelen voor programmafinanciering

Er is landelijk 20 miljoen euro per jaar beschikbaar voor de uitvoering van de provinciale uitvoeringsprogramma's. Op basis van een door IPO en VNG vastgestelde verdeel-sleutel is voor de provincie Fryslân € 667.000,- per jaar beschikbaar. De algemene spelregels voor het opstellen van het programma zijn:

- Het ingediende programma en de jaarlijkse actualisatie daarvan zijn in afstemming met de gemeenten opgesteld.
- De gelden worden uitsluitend besteed aan de versterking van capaciteit of kennis voor de uitvoering van externe veiligheidsbeleid.
- De te leveren prestaties moeten voor het eerste jaar SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgerelateerd) zijn geformuleerd.

Het uitvoeringsprogramma dient door VROM te worden goedgekeurd. VROM zal het programma toetsen aan de volgende criteria:

- De uitvoering van het programma moet een aantoonbare kwaliteitsimpuls leveren aan externe veiligheid.
- Er moet vorm gegeven worden aan het opbouwen van structurele capaciteit en een structurele samenwerking op een effectief en efficiënt schaalniveau.
- Er wordt concreet vorm gegeven aan interdisciplinaire of sectoroverstijgende samenwerking.
- Het niet opnemen van wettelijke taken en daarmee samenhangende menuonderdelen wordt gemotiveerd.
- Er wordt een evenwichtige keuze van projecten en activiteiten nagestreefd.
- Het programma biedt alle gemeenten de mogelijkheid te participeren in projecten en activiteiten.

1.2 Opzet van het programma

Het Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010 (FUEV '06-'10) is, zoals is aangegeven geen verlenging maar een vervolg op het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2004-2005 (PUEV1).

PUEV1

De subsidieregeling van het Rijk bevat een menukaart (modelprogramma) die de basis vormt voor de provinciale uitvoeringsprogramma's. Deze kaart biedt de provincie en gemeenten de mogelijkheid om specifieke onderdelen uit te zoeken. De menukaart uit PF1 wijkt weinig af van de menukaart uit PF2. De volgende onderdelen zijn opgenomen op de menukaart van PF1:

1. Risico inventarisatie van risicovolle situaties
2. Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving
3. Transport van gevaarlijke stoffen, zoals routing van het vervoer
4. Structuurvisie voor het externe veiligheidsbeleid voor provincie of gemeente
5. Ruimtelijke ordening en externe veiligheid
6. Uitvoering van het groepsrisicobeleid en verantwoording van het groepsrisico
7. Sanering
8. Risicocommunicatie
9. Organisatorische versterking en professionalisering

In Fryslân is een aantal van bovenstaande menukaartonderdelen uitgekozen en is in het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2004-2005 (PUEV1) een aantal projecten geformuleerd onder de volgende noemers:

- Kennis en organisatie
- Inventariseren risicobronnen
- Implementatie BEVI
- Beleid
- Risicocommunicatie
- Specifieke projecten

De projecten in PUEV1 hebben over het algemeen een sterk inventariserend karakter en zijn daarnaast gericht op het versterken van het kennisniveau met betrekking tot externe veiligheid.

PUEV2

De provincie Fryslân is halverwege 2005 het proces gestart om tot een nieuw provinciaal uitvoeringsprogramma te komen. Hiervoor is eerst een kerngroep in het leven geroepen. In deze kerngroep zitten vertegenwoordigers van provincie, gemeenten, regionale brandweer en gemeentelijke samenwerkingsverbanden. Alle betrokkene nadrukkelijk in de gelegenheid gesteld aan deze kerngroep deel te nemen. De kerngroep vervulde de rol van klankbord en in deze groep vond overleg plaats over de voortgang van het proces en over tussentijdse resultaten. In provinciebrede bijeenkomsten heeft een grotere groep van vertegenwoordigers van gemeenten, provincie en regionale brandweer visies en behoeften kenbaar kunnen maken. Op grond hiervan kan dan ook gesteld worden dat het programma door alle relevante partijen in Fryslân gedragen wordt.

Stappen in het proces

Het proces van totstandkoming heeft in een aantal stappen plaatsgevonden:

1. Startoverleg: eerste overleg tussen de opdrachtgever, kerngroep en het adviesbureau. De huidige stand van zaken (PUEV1) is geïnventariseerd.
2. Voorbereiding startbijeenkomst: alle deelnemers (contactpersonen externe veiligheid betrokken partijen) aan deze bijeenkomst is een discussienotitie voorgelegd. Daarin is de huidige stand van zaken per menuonderdeel verwoord en tevens zijn mogelijke doelen geformuleerd.
3. Startbijeenkomst op 19 juli 2005: ambtelijk is een startbijeenkomst georganiseerd met als doel:
 - Toelichting op de nieuwe subsidieregeling (PF2) en het op te stellen uitvoeringsprogramma (FUEV '06-'10)
 - Inventariseren wensen en verwachtingen ten aanzien van doelen en ambities
 - Inventariseren voorstellen voor projecten en/of activiteiten

Op deze dag zijn alle aanwezige ambtenaren ingelicht over de achtergronden van de nieuwe subsidieregeling en het nieuw op te stellen programma. Vervolgens is er in groepen gediscussieerd over de menukaartonderdelen. Aan het eind heeft iedereen de kans gekregen om activiteiten aan te dragen, die nodig werden geacht om tot gestelde doelen te komen.

4. Uitwerken van het programma: op basis van de discussies op de startbijeenkomst en de daar aangedragen activiteiten, is een notitie opgesteld met daarin een uitwerking van de doelen en ambities en de daaruit volgende voorgestelde projecten en activiteiten.
5. Overleg met de kerngroep over de uitwerking van de doelen.
6. Uitwerken concept programma: op basis van de (verwachte) eindresultaten van de projecten uit PUEV1 en de doelen zoals afgesproken in het kerngroepoverleg, zijn de projecten verder uitgewerkt per menukaartonderdeel.
7. Overleg kerngroep. Per menukaartonderdeel zijn de projecten besproken. Door deze bijeenkomst zijn (verwachte) PUEV1-resultaten bijgesteld en projecten geschrapt of verplaatst.
8. Bijstellen concept-programma: op basis van de bijeenkomst met de kerngroep zijn de projecten aangepast. Er is een inschatting gemaakt van benodigde uren en budget per project.
9. Tweede brede ambtelijke bijeenkomst op 13 oktober 2005: doel van deze bijeenkomst was:
 - Presenteren van de doelen en ambities van de provincie Fryslân
 - Bespreken van de projecten, prioriteiten stellen, hoeveel uren en geld worden waar aan besteed.

Voorafgaand aan deze bijeenkomst hebben alle contactpersonen het concept-programma met projecten en activiteiten toegestuurd gekregen. Zodoende kon men binnen de eigen organisatie feedback vragen en zichzelf oriënteren op de inhoud. Tijdens de bijeenkomst zijn de gestelde doelen gepresenteerd, gekoppeld aan activiteiten die nodig zijn om die doelen te bereiken en de budgetten die daaraan gekoppeld zijn. Vervolgens is in groepsverband gediscussieerd over de belangrijkste menu-onderdelen: vergunningverlening, risico-inventarisatie, ruimtelijke ordening, sanering en de organisatorische versterking. Hierbij is met name gekeken naar de wenselijkheid van projecten en de uren die er aan besteed worden.

10. Bijstellen concept-programma: op basis van de input van de ambtelijke bijeenkomst en aanpassing van gebruikte kentallen zijn de projecten bijgesteld.

11. Overleg met de kerngroep. In dit overleg is met nadruk gekeken naar de verdeling van de budgetten over de verschillende clusters.
12. Presentatie van het concept Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010 op een brede, deels bestuurlijke bijeenkomst op 9 december 2005 over externe veiligheid in de provincie Fryslân.

De opkomsten van de bijeenkomsten was goed. Vanuit de provincie zelf en de regionale brandweer was een zeer brede interesse. Een ruime meerderheid van de gemeenten was vertegenwoordigd. Daarnaast is er zeer regelmatig contact geweest met de kerngroep en leden daarvan. Het resultaat van dit proces is het voorliggende concept Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk komen in de volgende hoofdstukken achtereenvolgens de volgende zaken aan de orde. In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de ambities en doelen in de periode van 2006-2010 op het gebied van externe veiligheid. In hoofdstuk 3 worden projecten en activiteiten toegelicht. Hoofdstuk 4 beschrijft hoe de uitvoering georganiseerd en gemanaged gaat worden. Het bijlagenboek vormt de basis van het uitvoeringsprogramma. Hierin zijn per onderdeel van de menukaart concrete projecten en activiteiten uitgewerkt.

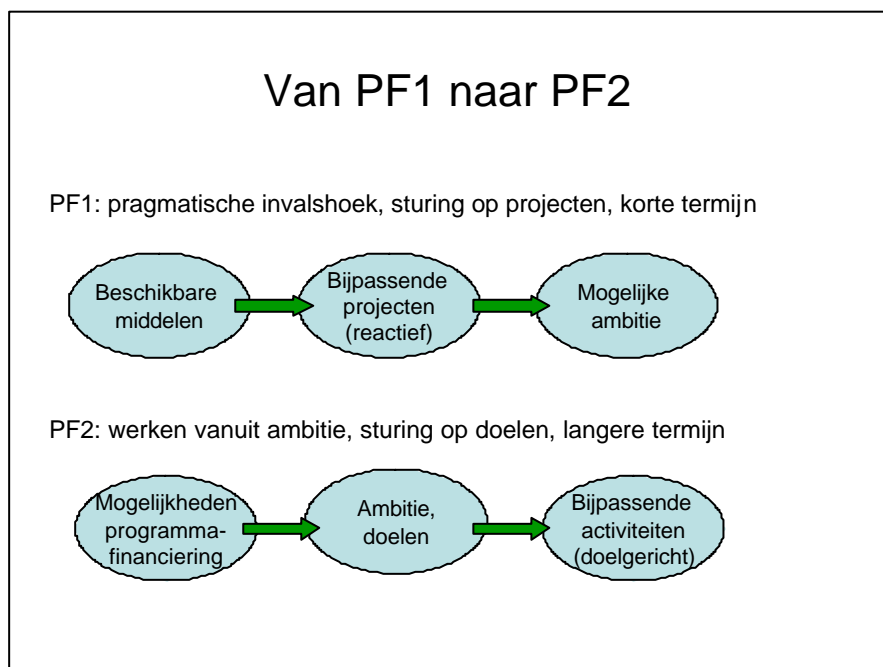
2 STARTEN VANUIT AMBITIE EN DOELEN

2.1 Ambitie

In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2004-2005 (PUEV1) is, vanuit de beschikbare middelen, gezocht naar projecten waar behoefte aan was. Op basis van de menukaart uit de rijkssubsidieregeling (PF1) formuleerden gemeenten en provincie projecten die ze belangrijk vonden. Zo ontstond het programma: een 'verzameling van projecten'. Ambitie en doelen speelden daarbij impliciet weliswaar een rol, maar van een duidelijke sturing op de uitvoering vanuit ambitie en doelen was geen sprake. Met deze pragmatische aanpak was Fryslân nadrukkelijk niet de enige provincie. De aanpak was ook logisch gezien de 'nieuwigheid' van het werkveld, de onduidelijkheden die daarin nog een grote rol speelden en de onwennigheid van provincie en gemeenten om daar met elkaar aan te werken.

De situatie is nu anders! De 'nieuwe' externe veiligheidstaken zijn langzamerhand redelijk uitgekristalliseerd, de samenwerking tussen provincie en gemeenten heeft de kans gekregen zich te ontwikkelen en er is daardoor al behoorlijk wat kennis van en ervaring met de uitvoering van EV-beleid opgedaan. In die zin is de tijd rijp voor een meer professioneel programma dat, uiteraard binnen de kaders van de nieuwe subsidieregeling van het Ministerie van VROM (PF2), vertrekt vanuit het formuleren van ambitie en doelen en van daaruit bijpassende projecten en activiteiten benoemt. Aldus kan de ontwikkeling van PF1 naar PF2 als volgt worden gekarakteriseerd:

Figuur 1: Van PF1 naar PF2

Op deze wijze is sturing op het programma niet alleen sturen op het succes of falen van de individuele projecten (PF1), maar (ook) sturen op het behalen van doelen en het realiseren van een ambitie (PF2). De sturing op projecten en activiteiten blijft daarmee belangrijk, maar staat ten dienste van het behalen van doelen en het realiseren van de ambitie. Bijkomend voordeel daarvan is dat sturing op input (uren, geld) minder relevant is. Het gaat immers om de opbrengst, om het realiseren van output (resultaten, producten).

Maar wat zijn dan ambitie en doelen? Voor de ambitie kan aangehaakt worden op de twee hoofddoelen van PF2:

- Een structurele uitvoering op een adequaat niveau.
- Een structurele samenwerking op een effectief en efficiënt niveau.

Als deze hoofddoelen voor de Friese situatie betekenis gegeven kan worden, is de ambitie duidelijk. Om echt betekenis te krijgen, moet deze ambitie vervolgens wel vertaald worden in concrete doelen. Deze vertaling kan plaatsvinden door voor de afzonderlijke onderdelen van de menukaart uit PF2 te definiëren wat er in 2010 bereikt moet zijn. Hierbij dient een antwoord geformuleerd te worden op onderstaande vragen:

- wat betekent 'structurele uitvoering op adequaat niveau' voor de verschillende onderdelen van de menukaart? Bijvoorbeeld: alle Wm-vergunningen zijn geactualiseerd voor wat betreft de EV-aspecten, het RRGs bevindt zich in een beheersfase, et cetera. En: wanneer wil je dat hebben bereikt (2010 of mogelijk eerder)?
- wat betekent 'structurele samenwerking op effectief en efficiënt niveau' voor onze provincie? Wat hebben we in 2010 bereikt?

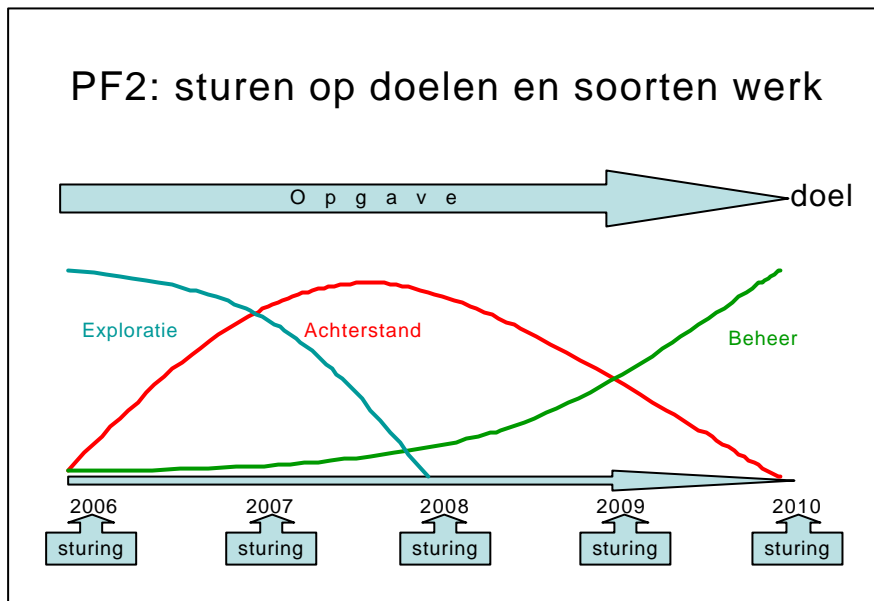
Ambitie en doelen zijn bepalend voor de vraag welke projecten en activiteiten nodig zijn. In de beweging van 'nieuwigheid naar routine' (zie hoofdstuk 1) kunnen de volgende ontwikkelingsstappen worden onderscheiden:

- Exploreren: kennis nemen, leren, ervaring opdoen, inventariseren; veelal in de vorm van projecten (vgl. PF1);
- Achterstanden inhalen: de uitvoering op orde brengen, op weg naar het adequate niveau; veelal met een productgerichte insteek;
- Beheren: de uitvoering beheren; veelal met een routinegerichte insteek.

Door op bovenstaande wijze te kijken naar projecten en activiteiten die nodig zijn om de geformuleerde doelen te bereiken, is het mogelijk op globaal niveau de voorgestane ontwikkeling voor het totale EV-takenpakket specifiek te maken. Vervolgens is het zaak het niveau van uitwerking van de projecten en activiteiten te definiëren, zowel specifiek (eerste jaar) als globaal (meerjarige doorkijk).

Daarbij ligt het voor de hand dat in de beginjaren nog een aantal projecten nodig is, terwijl in de loop der jaren steeds meer ingezet wordt op het structureel uitvoeren van taken. In figuur:

Figuur 2: PF2 in de tijd

Wanneer dit figuur wordt ‘doorvertaald’ naar een specifiek menukaartonderdeel, kan bepaald worden welke projecten of activiteiten wanneer ingezet moeten worden om het doel voor 2010 te bereiken. Dit is enerzijds afhankelijk van het doel voor 2010 en anderzijds van de vertreksituatie anno 2006 (wat is er al ‘geëxploreerd, ingehaald en in beheer’). Deze vertreksituatie wordt in de volgende paragraaf beschreven.

2.2 Vertrekpunt voor de ambitie: stand van zaken na uitvoering PUEV1

Zoals in het vorige hoofdstuk al is beschreven, is in het kader van PUEV1 al een aantal projecten uitgevoerd. Onderstaand wordt per menuonderdeel uit PF2 geschetst van welke eindsituatie van PUEV1¹ is uitgegaan bij het opstellen van dit programma. Hierbij wordt de onderverdeling in ‘exploreren’, ‘inhalen’ en ‘beheren’ gehanteerd.

Risico-inventarisatie

Het algemene beeld is dat kennis met betrekking tot de risico-inventarisatie aanwezig is en dat het ‘vullen’ van het risicoregister ver gevorderd is. Dat betekent dat de ‘exploratiefase’ doorlopen is en men zich in de ‘inhaalfase’ bevindt. Eind 2005 zullen in het kader van PUEV1 de actuele gegevens beschikbaar zijn en zullen deze opgenomen zijn in het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). De ‘beheersfase’, waarin het RRGS en Informatiesysteem Overige Ramptypes (ISOR) gekoppeld zijn aan werkprocessen voor vergunningverlening en handhaving en communicatie hierover plaatsvindt, is nog niet aangebroken.

¹ Onder eindsituatie PUEV1 wordt verstaan: de situatie na uitvoering van de projecten uit PUEV1. De uitvoeringsfase van dit eerste uitvoeringsprogramma loopt tot en met maart 2006.

Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

In het eerste uitvoeringsprogramma (PUEV1) is geen project opgenomen waarin dit onderwerp verder wordt uitgewerkt. Training en opleiding zijn eind 2005 opgestart. Er is een nulmeting uitgevoerd van de stand van zaken voor wat betreft de uitvoering van de wettelijke EV-taken in de betrokken organisaties. De risicovolle bedrijven zijn geïventariseerd. Ten aanzien van dit menuonderdeel bevindt de provincie Fryslân zich in de 'exploratie' fase, met name waar dit het groepsrisico betreft. Er is een project 'Samenwerking bevoegd gezag en brandweer' uitgevoerd waarin op bestuurlijk niveau is aangegeven hoe met de wettelijke adviesrol van de brandweer om zal worden gegaan.

Transport van gevaarlijke stoffen

PUEV1 bevat het project 'Transport en routing' dat gericht is op het in beeld brengen van de problematiek rondom transport van gevaarlijke stoffen. Er is uitvoerig stil gestaan bij de vraag welke stoffen betrokken moeten worden in de inventarisaties. In de uitvoeringsfase van dit project is de aandacht vooral uitgegaan naar het transport over de weg en het transport van LPG in het bijzonder. Hiermee is de inventarisatiefase nog niet afgerond en zullen de inhaal- en beheersfase nog vorm moeten krijgen.

Structuurvisie voor externe veiligheidsbeleid

In het kader van PUEV1 zijn de projecten 'Veiligheidsvisie' en 'Risicocommunicatie' uitgevoerd. Aan het eind van de looptijd van PUEV1 zal binnen Fryslân een bestuurlijk gesprek over een acceptabel niveau van veiligheid op gang zijn gebracht. Een en ander betekent dat dit menuonderdeel zich volgend jaar in de 'inhaalphase' bevindt.

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

Vanuit PUEV1 wordt gewerkt aan het project 'Externe veiligheid in bestemmingsplannen'. Het project zal een brochure opleveren die aandacht besteedt aan de wijze waarop externe veiligheid betrokken moet worden bij het op- en vaststellen van bestemmingsplannen, en aan de rollen en taken van verschillende actoren hierin. De 'exploratiefase' zal derhalve min of meer afgerond zijn.

Uitvoering van het groepsrisicobeleid

Het inzicht in de groepsrisico-problematiek is nog zeer beperkt. Een enkele gemeente geeft aan bij de herziening van bestemmingsplannen aandacht te besteden aan het groepsrisico. De uitvoering van het groepsrisicobeleid bevindt zich in de 'exploratiefase'.

Sanering

Er is een door het Ministerie van VROM geïnitieerde inventarisatie van LPG-tankstations verricht in 2003. Volgens deze inventarisatie gaat het in Fryslân om 148 stations, waarbij ook gekeken is naar de aanwezigheid van kwetsbare objecten. Het saneren zelf is nog niet opgepakt. Dat wil zeggen dat de 'exploratiefase' goeddeels is doorlopen en dat een begin is gemaakt met de 'inhaalphase'. Voor Fryslân heeft het onderdeel 'Sanering' met name betrekking op LPG-stations, mede gezien het geringe aantal BRZO-bedrijven in de provincie. Hoeveel Bevi bedrijven voor sanering in aanmerking komen is niet bekend. Voor deze categorie bedrijven bevindt dit menukaartonderdeel zich dus nog in de 'exploratiefase'.

Risicocommunicatie

In het project 'Risicocommunicatie' uit PUEV1 wordt gewerkt aan dit onderwerp door middel van themabijeenkomsten, waarbij ook de voorlichters een rol gaan spelen. Een

en ander zal in de uitvoering van PUEV1 vorm krijgen maar bevindt zich nadrukkelijk in de 'exploratiefase'.

Organisatorische versterking en professionalisering

In het kader van de uitvoering van PUEV 1 is een Programmabureau geïnstalleerd, waarin de betrokken organisaties op ambtelijk niveau vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is gewerkt aan het opzetten van een kennisstructuur. Dit kennisnetwerk dient als aanspreekpunt voor EV-activiteiten in de provincie. Hiermee is de exploratiefase doorlopen en bevindt men zich in de inhaalfase.

In onderstaand schema is per menuonderdeel weergegeven in welke fase het zich bevindt. De projectnummers verwijzen naar PUEV 1.

Tabel 2: stand van zaken van elk menuonderdeel eind 2005

Stand van zaken			
Menukaartonderdeel	Exploratie	Inhalen achterstand	Beheer
Risico-inventarisatie	project '2.1' reeds uitgevoerd	100%	0%
EV bij vergunningverlening en handhaving	25%	0%	0%
Transport gevaarlijke stoffen	project '2.2' reeds uitgevoerd	10%	0%
Structuurvisie	project '4.1' reeds uitgevoerd	0%	0%
Ruimtelijke ordening en externe veiligheid	project '3.1' reeds uitgevoerd	20%	0%
Groepsrisicobeleid	10%	0%	0%
Sanering	100%	10%	0%
Risicocommunicatie	project '5.1' reeds uitgevoerd	0%	0%
Organisatorische versterking	100%	10%	0%

2.3 De ambitie uitgewerkt: doelen voor 2010

Op basis van de onderdelen van de menukaart uit PF2 en de inventarisatie bij de betrokken partijen zijn einddoelen geformuleerd. Deze doelen worden hieronder per menukaartonderdeel globaal beschreven. Voor een uitwerking in projecten en activiteiten, meer details en een tijdsplan wordt verwezen naar de bijlage.

1. Risico-inventarisatie

De provinciale risicokaart is gevuld met alle relevante informatie. De kaart is beschikbaar voor alle doelgroepen en het gebruik ervan is vanzelfsprekend.

Het risicoregister is gevuld met alle relevante inrichtingen. Het wordt uniform ingevoerd door de bevoegde instanties en up-to-date gehouden. Het beheer van het RRGs is geborgd in de werkprocessen. Bij de risico-inventarisatie is ook aandacht voor overige ramptypen (ISOR).

2. Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

Alle vergunningen voldoen aan het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) en andere EV-relevante besluiten. Bij de behandeling van nieuwe aanvragen vindt doorwerking van het BEVI plaats. De regionale brandweer wordt, waar nodig, om advies gevraagd.

3. Transport van gevaarlijke stoffen

Het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen is geïnventariseerd. Er is een keuze gemaakt voor een provinciedekkende routing of een gebiedsrouting. Noodzakelijk geachte routerende maatregelen zijn genomen. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het instellen van routes of het afsluiten van convenanten met bedrijven.

4. Structuurvisie voor externe veiligheidsbeleid

Provincie en gemeenten beschikken over een eigen visie externe veiligheid, wanneer deze visie een meerwaarde heeft (dit is o.a. afhankelijk van de problematiek en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen op het grondgebied van betreffende overheid). De EV-visie werkt door in alle EV-relevante besluiten op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, hulpverlening, verkeer en vervoer en economie.

5. Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

In het totstandkomings- en besluitvormingsproces van ruimtelijke plannen is externe veiligheid een vanzelfsprekend thema. De overwegingen op het gebied van externe veiligheid worden in een EV-paragraaf vastgelegd. De regionale brandweer wordt om advies gevraagd waar nodig.

6. Uitvoering van het groepsrisicobeleid

Alle voor de externe veiligheid relevante ruimtelijke- en milieubesluiten zijn voorzien van een kwalitatief adequate verantwoording van het groepsrisico waarin tot een duidelijke bestuurlijke afweging is gekomen.

7. Sanering

De op grond van het BEVI te saneren inrichtingen zijn in 2010 gesaneerd. Er ontstaan geen nieuwe saneringssituaties meer.

8. Risicocommunicatie

Er is een risicocommunicatieproces opgezet om daarmee de kennis en het bewustzijn van risico's op het gebied van externe veiligheid in de directe leefomgeving (Fryslân) bij burgers, bedrijven en instellingen te vergroten.

9. Organisatorische versterking en professionalisering

In Fryslân is de capaciteit voor het uitvoeren van externe veiligheidsbeleid structureel en aantoonbaar toegenomen. Deze is op een door gemeenten, provincie en regionale brandweer gedragen wijze ondergebracht bij partijen binnen de provincie.

2.4 Confrontatie ambities en doelen met de stand van zaken

Om vast te stellen wat de opgave is voor het uitvoeringsprogramma 2006-2010, zijn de uitgangssituatie (paragraaf 2.2) en de ambities en doelen voor 2010 met elkaar vergeleken. Hierin zijn dus de resultaten van het uitvoeringsprogramma 2004-2005 meegenomen. Uit deze confrontatie volgen de projecten en activiteiten die nodig zijn om de ambitie en doelen voor 2010 te halen.

3 VAN AMBITIE NAAR DE UITVOERING: PROJECTEN EN ACTIVITEITEN

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie ten aanzien van de uitvoering van externe veiligheidsbeleid in Fryslân geschetst, waarbij zo goed als mogelijk is ingeschat in welke mate de doelen van PUEV1 aan het einde van de looptijd van dit eerste programma (eind maart 2006) zijn gerealiseerd. Tevens zijn de doelstellingen geformuleerd voor 2010. Door de huidige situatie naast de gewenste situatie te leggen is duidelijk geworden welke inspanningen nodig zijn om de ambitie en de doelstellingen te realiseren. Dit heeft per menukaartonderdeel uit PF2 tot een aantal projecten en activiteiten geleid die verschillend van karakter zijn. Wanneer het onderwerp nieuw is of in PUEV1 geen prioriteit heeft gekregen zijn projecten veelal 'explorerend' van karakter. Op andere onderdelen is de problematiek reeds in kaart gebracht, maar moet nog een inhaalslag gemaakt worden ('inhalen'). Wanneer de problematiek duidelijk is en de achterstanden ook zijn ingehaald moet de uitvoering 'beheerd' worden.

In dit programma wordt onderscheid gemaakt tussen projecten en activiteiten. Projecten zijn veelal bedoeld om een eenmalige inhaalslag te maken ten aanzien van werkzaamheden of kennis. Activiteiten hebben betrekking op structurele, beheersmatige werkzaamheden. In de nu volgende paragrafen wordt in het kort aangegeven welke projecten en activiteiten voor de verschillende menukaartonderdelen zijn geformuleerd en welke budgetten voor de uitvoering van deze projecten/activiteiten gereserveerd zijn. De projecten en activiteiten zijn uitgewerkt in project- en activiteitbladen. Hierin zijn ook de budgetten opgenomen. De project- en activiteitbladen zijn opgenomen in het bijlageboek (bijlage 1).

3.2 Uitgangspunten

Bij het vertalen van de doelstellingen naar projecten en activiteiten een aantal uitgangspunten gehanteerd. Inhoudelijk zijn dit:

- Projecten en activiteiten in het programma richten zich primair op het invulling geven aan de structurele uitvoering op adequaat niveau van *wettelijke taken*.
- Het uitvoeringsprogramma richt zich in 2006 en 2007 in eerste instantie op het op niveau brengen van kennis en op het completeren van het inzicht in de bestaande risicosituaties. In de latere jaren staat het inbedden van externe veiligheid in processen en organisaties centraal, zodat het structureel mee wordt genomen in plannen en besluiten.
- In het programma wordt vanaf de start in 2006 gestreefd naar een maximale inzet van eigen capaciteit (gemeente, regionale samenwerkingsverbanden, regionale brandweer en provincie).

Bij het vertalen van de geraamde urenbesteding naar budgetten is een gemiddeld uurtarief van € 75,- gehanteerd. Dit uurtarief is jaarlijks met 4% geïndexeerd. Het gemiddelde uurtarief is gebaseerd op de door betrokken organisaties in het kader van PUEV1 aangeleverde informatie over daadwerkelijke uurtarieven. Er is tevens rekening gehouden met de veranderde regels in PF2 over de onderbouwing van uurtarieven en opslagpercentages.

3.3 Risico-inventarisatie van risicovolle situaties (RI)

De inventarisatie van risicovolle inrichtingen en kwetsbare objecten in de provincie Fryslân is voltooid. Deze gegevens zijn ingevoerd in het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) en het Informatie Systeem Overige Ramptypen (ISOR). Het vullen van deze systemen is een wettelijke taak. De nieuwe versie van de drempelwaardentabel (versie 2.0) zal voor meerwerk zorgen. Voor deze inhaalslag wordt in het uitvoeringsprogramma budget gereserveerd (project RI-P1). Daarnaast wordt er structureel budget gereserveerd voor het beheer van het RRGS (activiteit RI-A1). Gegevens uit het RRGS en ISOR worden opgenomen in de Provinciale Risicokaart. De Provinciale Risicokaart is met name bedoeld voor professionele gebruikers (medewerkers van gemeenten, brandweer, provincie). In dit uitvoeringsprogramma is structureel budget gereserveerd voor onder de aandacht brengen van de mogelijkheden van de Provinciale Risicokaart en de wijze waarop de kaart gebruikt dient te worden (activiteit RI-A2).

In het menukaartonderdeel 'Organisatorische versterking en Professionalisering' (OP) zijn projecten opgenomen waarbij wordt ingezet op een aantal elementen die het beheer en het gebruik van het RRGS en de Provinciale Risicokaart faciliteren. Te denken valt aan het implementeren van het gebruik in werkprocessen en het aanbieden van training en opleidingen.

Tabel 3: Projecten en budget Risico-inventarisatie van risicovolle situaties (RI)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Risico-inventarisatie van risicovolle situaties (RI)					
P1 Invoeren van RRGS en ISOR	€ 81.300,-				
A1 (applicatie)beheer RRGS, ISOR en PRK		€ 30.420,-	€ 41.634,-	€ 43.176,-	€ 44.718,-
A2 Presenteren/communiceren PRK richting gebruikers/doelgroepen	€ 31.100,-	€ 11.920	€ 33.428,-	€ 33.592,-	€ 35.756,-

3.4 Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving (VH)

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) werkt door in vergunningen Wet milieubeheer. Vergunningen van inrichtingen die onder de werkingssfeer van het BEVI vallen moeten aangepast worden. Dit is een wettelijke taak. In PUEV1 is het aantal BEVI-inrichtingen in Fryslân en de aard van deze inrichtingen in beeld gebracht. In het voorliggende programma is budget gereserveerd om zonnig de risicocontouren bepalen. Ook wordt de omgeving van de betreffende inrichtingen in kaart gebracht in verband met de eventuele aanwezigheid van (geprojecteerde) kwetsbare objecten (VH-P1). Vervolgens is er budget gereserveerd voor het daadwerkelijk actualiseren van Wm-vergunningen voor wat betreft externe veiligheid (VH-P2). In 2006 wordt de in het kader van het landelijke project BeteRZO ontwikkelde maatlat in Fryslân toegepast. Er is in project VH-P3 budget gereserveerd om te komen tot een versterking van de samenwerking en opleiding op het gebied van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Verdere implementatie van taken op het gebied van BRZO is in latere jaren, op basis van in BeteRZO gegenereerde kentallen ingevuld (VH-A2). Als structurele

activiteit is het actueel houden van vergunningen opgenomen (VH-A1). Dit betreft dan revisie- en oprichtingsvergunningen.

In het menukaartonderdeel 'Organisatorische versterking en professionalisering' zijn projecten opgenomen die het implementeren van EV-aspecten in werkprocessen van vergunningverlening faciliteren. Er is voorsnog van uitgegaan dat de uitbreiding van de reguliere handhavingstaken met de handhaving van EV-aspecten geen extra personele capaciteit vereist. Dit met uitzondering van de handhaving van inrichtingen die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). Bij de jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma moet bezien worden of het al dan niet wenselijk is toch specifieke projecten met betrekking tot handhaving op te nemen. De nodige training en opleiding is in het menukaartonderdeel Organisatieversterking en professionalisering opgenomen.

Tabel 4: Projecten en budget Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving (VH)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving (VH)					
P1 Inzicht krijgen in hoeveelheid BEV-inrichtingen en actualiteit van de Wm-vergunningen voor wat betreft EV . Bepalen PR/GR ² en vaststellen saneringssituaties	€ 11.400,-				
P2 Wijzigen/actualiseren bestaande Wm-vergunningen voor wat betreft het onderdeel externe veiligheid	€ 82.500,-				
P3 Implementatie uitkomsten programma BeteRZO	€ 3.000,-	-			
A1 Actueel houden van Wm-vergunningen voor wat betreft EV	€ 18.000,-	€ 18.720,-	€ 19.440,-	€ 20.160,-	€ 20.880,-
A2 Implementatie BRZO		€ 75.660,-	€ 67.716,-	€ 70.224,-	€ 72.732,-

3.5 Transport van gevaarlijke stoffen (TG)

Gevaarlijke stoffen worden vervoerd over de weg, het spoor, het water en door buisleidingen. PUEV1 bevat het project 'Transport en routing' dat gericht is op het in beeld brengen van de risico's die samenhangen met het transport van gevaarlijke stoffen. Er is uitvoerig stil gestaan bij de vraag welke stoffen betrokken moeten worden in de inventarisaties. In de uitvoeringsfase van dit project is de aandacht vooral uitgegaan naar het transport over de weg en het transport van LPG in het bijzonder. In het voorliggende uitvoeringsprogramma 2006-2010 voorziet project TG-P1 in de aanvullende inspanningen die nodig zijn om deze inventarisatie af te ronden (compleet inzicht in het vervoer van alle relevante gevaarlijke stoffen, zowel over de weg als over spoor, water en door buisleidingen). Onder deze inventarisatie wordt ook begrepen de inventarisatie van het vervoer van gevaarlijke stoffen langs de Waddeneilanden (TE-

² PR: Plaatsgebonden risico, GR: Groepsrisico

routes). Afhankelijk van de uitkomsten van de inventarisaties zullen gemeenten besluiten of maatregelen ter beperking van eventuele risico's nodig zijn of niet. Routing van het vervoer van gevaarlijke stoffen is daarbij één van de opties (TG-P2). Project TG-P3 richt zich op het uitvoeren van eventueel noodzakelijk geachte maatregelen, activiteit TG-A1 op het beheer en actualisatie van maatregelen (TG-A1). Routing van gevaarlijke stoffen is geen wettelijke taak.

Tabel 5: Projecten en budget Transport van gevaarlijke stoffen (TG)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Transport van gevaarlijke stoffen , zoals routing van het vervoer (TG)					
P1 Inventarisatie van het GR/PR langs transportroutes	€ 19.750,-				
P2 Beoordelen of individuele gemeenten een route gevaarlijke stoffen willen instellen of andere maatregelen willen nemen		€ 75.632,-			
P3 Implementatie van maatregelen ter beheersing van risico's t.g.v. transport gevaarlijke stoffen			€ 43.740,-		
A1 Beheer en actualisatie routes gevaarlijke stoffen				€ 52.080,-	€ 53.940,-

3.6 (Structuur)Visie externe veiligheidsbeleid (SV)

Gemeenten en provincie kunnen besluiten een (structuur)visie externe veiligheid op te stellen. Een dergelijke visie dient als leidraad voor ruimtelijke ontwikkeling en vestigingsbeleid van industriële activiteiten. Het opstellen van een (structuur)visie externe veiligheid is geen wettelijke verplichting. Binnen het menukaartonderdeel (structuur)visie externe veiligheidsbeleid (SV) is budget gereserveerd voor het ontwikkelen van bouwstenen voor gemeentelijk EV-beleid en voor het uitvoeren van een beperkt aantal pilots om deze bouwstenen in de praktijk te toetsen (SV-P1). Hierbij wordt nauw aangesloten bij landelijk ontwikkelde handvatten. De gemeentelijke EV-visies dienen vervolgens ook door te werken in de gemeentelijke plannen en besluiten. Dit is een structurele activiteit waarvoor budget is gereserveerd (SV-A1).

Tabel 6: Projecten en budget (Structuur)Visie externe veiligheidsbeleid (SV)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
(Structuur)visie extern veiligheidsbeleid (SV)					
P1 Bouwstenen voor een gemeentelijke EV-visie		€ 4.120,-	€ 45.064,-		
A1 Doorwerking gemeentelijke EV-visies in gemeentelijke plannen en besluiten			€ 45.360,-	€ 51.744,-	€ 48.720,-

3.7 Ruimtelijke ordening en externe veiligheid (RO)

Het BEVI werkt rechtstreeks door in de ruimtelijke ordening. Risicocontouren van bedrijven kunnen consequenties hebben voor ruimtelijke ontwikkelingen, de aanwezigheid van (beperkt) kwetsbare objecten kan consequenties hebben voor de ontwikkeling van bedrijven(-terreinen). Een correcte doorwerking van het BEVI in ruimtelijke plannen is een wettelijke verplichting. In het menukaartonderdeel 'Ruimtelijke ordening en externe veiligheid' is budget gereserveerd voor het vergroten van basiskennis op het gebied van externe veiligheid bij medewerkers van afdelingen RO. Daarnaast worden er pilots uitgevoerd die als voorbeeld aan gemeenten voorgelegd worden (RO-P1). Bij het actualiseren van bestemmingsplannen moet het EV-aspect ingebracht worden. Dit is een structurele activiteit die aansluit bij het lopende gemeentelijke actualiseringregime. Binnen het uitvoeringsprogramma is er zowel voor gemeenten als voor de regionale brandweer budget gereserveerd voor het inbrengen en beoordelen van de EV-aspecten in te actualiseren en nieuwe bestemmingsplannen (RO-A1).

Tabel 7: Projecten en budget Ruimtelijke ordening en externe veiligheid (RO)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Ruimtelijke ordening en externe veiligheid (RO)					
P1 Kennis: faciliteren basiskennis-EV voor afdelingen RO	€ 23.550,-	€ 13.108,-			
A1 Uitvoering: actualisatie ruimtelijke plannen voor wat betreft EV, gekoppeld aan gemeentelijk actualiseringregime	€ 56.250,-	€ 58.500,-	€ 60.750,-	€ 63.000,-	€ 65.250,-

3.8 Verantwoording groepsrisico (GR)

Het groepsrisico, en dan vooral de verantwoording daarvan, is een belangrijk aspect van de nieuwe regelgeving op het gebied van externe veiligheid. De verantwoording van het groepsrisico is een bestuurlijke verantwoordelijkheid waarin het advies van de brandweer een belangrijke rol speelt. Het is een wettelijke verplichting. Om te voorkomen dat bij ieder relevant besluit de verantwoording van het groepsrisico op ad-hoc basis plaatsvindt, is het van belang dat gemeenten formuleren op welke wijze er binnen de gemeente met de verantwoording van het groepsrisico wordt omgegaan. Vanuit project GR-P1 worden gemeenten ondersteund bij het formuleren van een dergelijke visie. De doorwerking van de visie op de verantwoording van het groepsrisico in besluiten over milieuvergunningen en ruimtelijke plannen is een structurele activiteit. Hiervoor is budget gereserveerd voor gemeenten en regionale brandweer (GR-A1).

Tabel 8: Projecten en budget Verantwoording groepsrisico (GR)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Verantwoording groepsrisico (GR)					
P1 Opstellen visie voor het omgaan met de verantwoording van het groepsrisico	€ 10.125,-				
A1 Doorwerking visie op verantwoording groepsrisico in provinciale en gemeentelijke besluiten over milieuvergunningen en ruimtelijke plannen	€ 6.750,-	€ 70.590,-	€ 73.305,-	€ 76.020,-	€ 78.735,-

3.9 Sanering (SA)

Door het inwerkingtreden van het BEVI zijn saneringssituaties ontstaan: urgente saneringen (dienen eind 2007 voltooid te zijn) en niet urgente saneringen (2010). Saneren is een wettelijke verplichting. De hoeveelheid saneringssituaties en de aard ervan volgen uit de inventarisatie uit menukaartonderdeel Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving (project VH-P1). Op basis daarvan wordt eerst een provinciaal overzicht gemaakt (SA-P1). Vervolgens stellen de bevoegde gezagen daar waar nodig een saneringsprogramma op, hetgeen eveneens een wettelijke verplichting is (SA-P2). Het uitvoeren van de saneringen wordt ondersteund door het uitvoeringsprogramma in project SA-P3 (urgente saneringen) en SA-P4 (minder urgente saneringen). Vanuit het uitvoeringsprogramma is financiering beschikbaar voor de ondersteuning van het ambtelijke apparaat bij de saneringen. Andere financiële kosten van de saneringen worden niet vergoed vanuit dit programma.

Tabel 9: Projecten en budget Sanering (SA)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Sanering (SA)					
P1 Uitvoering: opstellen provinciaal saneringsprogramma	€ 5.700,-				
P2 Uitvoering: opstellen individuele saneringsplannen	€ 5.475,-	€ 4.680,-			
P3 Uitvoering: uitvoering urgente saneringsplannen / realisatie provinciaal saneringsprogramma		€ 39.000,-			
P4 Uitvoering: uitvoering minder urgente saneringsplannen / realisatie provinciaal saneringsprogramma			€ 32.400,-	€ 33.600,-	€ 34.800,-

3.10 Risicocommunicatie (RC)

Communiceren met burgers over risico's is een belangrijk aspect van het externe veiligheidsbeleid. Binnen het menukaartonderdeel Risicocommunicatie is budget beschikbaar voor nader onderzoeken naar de juiste wijze van communiceren over risico's. Tevens worden gemeenten ondersteund bij het organiseren van een risicocommunicatietraject (RC-P1). Specifieke training of opleiding is ondergebracht bij menukaartonderdeel Organisatorische versterking en professionalisering.

Tabel 10: Projecten en budget Risicocommunicatie (RC)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Risicocommunicatie (RC)					
P1 Ontwerpen en toetsen van een format voor publieksonderzoek, het opstellen en toetsen van een handreiking voor het organiseren van een risicocommunicatie traject	€ 27.500,-	€ 39.213,-	€ 24.300,-		
A1 Risicocommunicatie door gemeenten richting burgers				€ 43.664,-	€ 45.152,-

3.11 Organisatorische versterking en professionalisering (OP)

In het menukaartonderdeel Organisatorisch versterking en professionalisering wordt vormgegeven aan de opbouw van structurele capaciteit en structurele samenwerking op het gebied van externe veiligheid in Fryslân. Dit gebeurt deels door het ontwikkelen en implementeren van elementen die door alle deelnemers gebruikt kunnen worden en het gezamenlijk aanbieden van de benodigde cursussen en opleidingen. Anderzijds is het programmamanagement in dit menukaartonderdeel ondergebracht.

In project OP-P1 wordt in kaart gebracht bij welke werkprocessen bij gemeenten, provincie en brandweer externe veiligheid een rol speelt. In project OP-P3 wordt externe veiligheid in de geïdentificeerde werkprocessen geïmplementeerd. Project OP-P2 voorziet in een inventarisatie van opleidingsbehoeften en het op basis daarvan aanbieden van passende trainingen en opleidingen. In project OP-A2 wordt de kennisstructuur, die vanuit het eerste uitvoeringsprogramma (PUEV1) is geïnitieerd, verder uitgebouwd. Vanuit project OP-P4 wordt vormgegeven aan de realisatie van de structurele samenwerking op EV-gebied binnen Fryslân met als doel om in 2009 minimaal 75% van de gelden aan structurele formatie te besteden. Doel van dit project is overeenstemming te bereiken over de organisaties (provincie, gemeenten, regionale samenwerkingsverbanden, regionale brandweer) waarbinnen structurele versterking plaats dient te vinden, en over de wijze waarop deze structurele capaciteit voorziet in de ondersteuning van alle betrokken organisatie. OP-P5 betreft de externe kosten voor het opstellen van het voorliggende uitvoeringsprogramma (kosten hiervoor kunnen op basis van PF2 ten laste van het uitvoeringsbudget voor 2006 worden gebracht).

Activiteit OP-A1 betreft het programmamanagement. Hieronder vallen: het projectmanagement (incl. stuurgroep/programmabureau); het aanleveren van informatie voor en het opstellen van voortgangsrapportages; de jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma; het opzetten en onderhouden van een website; en het uitbrengen van een nieuwsbrief. Tot slot wordt er in activiteit OP-A3, conform afspraken die in IPO-verband zijn gemaakt, 2,5% van het totale budget gereserveerd voor projecten die op landelijke schaal worden uitgevoerd.

Tabel 11: Projecten en budget Organisatorische versterking en professionalisering (OP)

P/A	2006	2007	2008	2009	2010
Titel P/A	kosten	kosten	kosten	kosten	kosten
Organisatorische versterking en professionalisering (OP)					
P1 Onderzoek Externe Veiligheid in werkprocessen	€ 24.000,-				
P2 Opleiding: kennisniveau medewerkers	€ 87.200,-	€ 29.000,-	€ 13.525,-	€ 18.013,-	€ 14.706,-
P3 Implementatie resultaten onderzoek OP-P1		€ 44.928,-			
P4 Samenwerking en organisatie: naar structurele versterking	€ 7.500,-	€ 15.600,-			
P5 Opstellen FUEV '06-'10	€ 42.000,-				
A1 Programmamanagement: monitoring en evaluatie uitvoering en samenwerking, gekoppeld aan actualisatie uitvoeringsprogramma	€ 97.725,-	€ 101.634,-	€ 105.543,-	€ 109.452,-	€ 98.136,-
A2 Kennismanagement: uitbouwen kennisstructuur	€ 9.500,-	€ 17.600,-	€ 44.120,-	€ 35.600,-	€ 36.800,-
A3 2,5% bijdrage aan landelijke PUEV2-projecten	€ 16.675,-	€ 16.675,-	€ 16.675,-	€ 16.675,-	€ 16.675,-

4 ORGANISATIE VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de samenhang tussen de projecten en de activiteiten uit de verschillende menukaartonderdelen, zowel budgettair als inhoudelijk.

4.2 Inhoudelijke clustering van projecten

In hoofdstuk 3 zijn voor de verschillende menukaartonderdelen twintig projecten en twaalf activiteiten gedefinieerd. Om te komen tot een overzichtelijke uitvoering van al deze losse projecten en activiteiten, en een goede bewaking van de onderlinge samenhang, worden de projecten en activiteiten geclusterd. Op deze wijze wordt de beheersbaarheid en de controle mogelijkheden vergroot. Eveneens wordt expliciet hoe de uitgangspunten uit hoofdstuk 3 tot uitdrukking komen in de verdeling van de budgetten over de menuonderdelen (en de verschuiving daarvan in de loop van het programma). De volgende clusters worden onderscheiden:

1. **Risicobeheersing**: dit betreft het inventariseren van risico's die samenhangen met inrichtingen of met het vervoer van gevaarlijke stoffen. Als deze informatie eenmaal bekend is, is het van belang dat de gegevens/systemen up-to-date blijven.
2. **Externe veiligheid en milieuvergunningen**: Wm-vergunningen van BEVI-inrichtingen moeten actueel zijn op het gebied van EV. In dit cluster vindt de inventarisatie van de BEVI-inrichtingen plaats, wordt de actualiteit van de vergunningen bepaald en worden de vergunningen waar nodig geactualiseerd. Hieruit volgen automatisch de saneringen die uitgevoerd moeten worden.
3. **Externe veiligheid en ruimtelijke ordening**: in dit cluster wordt gewerkt aan een algemene (structuur)visie m.b.t. externe veiligheid en een specifieke visie gericht op de verantwoording van het groepsrisico. Deze visies kunnen worden gebruikt bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Voorts moeten bestemmingsplannen een EV-paragraaf krijgen. Bij de inventarisatie van BEVI-inrichtingen moet gekeken worden naar het bestemmingsplan en eventueel naar het groepsrisico. Bestemmingsplannen moeten waar nodig aangepast worden.
4. **Risicocommunicatie**: communiceren met burgers, bedrijven en andere instellingen over risico's op het gebied van externe veiligheid staat centraal in dit cluster. Er wordt onderzocht hoe met de doelgroepen te communiceren, bijv. over de risicokaart.
5. **Kennisnetwerk en kennisversterking**: dit cluster bundelt een aantal projecten en activiteiten uit het menukaartonderdeel Organisatorische versterking en professionalisering: het borgen van externe veiligheid in de werkprocessen van milieu en RO, het uitbouwen en versterken van het kennisnetwerk en het coördineren van het opleidingsprogramma.
6. **Organisatorische versterking en programmamanagement**: hierin zijn ondergebracht het opstellen van het voorliggende uitvoeringsprogramma 2006-2010, het project dat zich richt op de organisatie van de structurele versterking in Fryslân, de bijdrage aan de landelijke projecten, en het programma-management in brede zin (inclusief uren voor deelnemers aan het programma-bureau en uren voor clusterleiders).

Een van de projectleiders uit een cluster, treedt ook op als clusterleider. Een clusterleider bewaakt de samenhang in de uitvoering van de projecten/activiteiten uit een cluster, en fungeert verder als aanspreekpunt voor het programmamanagement. Zie verder paragraaf 4.5. In onderstaand schema is te zien hoe de verschillende projecten zijn ondergebracht bij de verschillende clusters.

Tabel 12: Clusters met daarbij behorende projecten en activiteiten

Cluster	Projecten	Activiteiten
1. Risicobeheersing	RI-P1; TG-P1; TG-P2; TG-P3	RI-A1; RI-A2; TG-A1
2. EV en milieu-vergunningen	VH-P1; VH-P2; VH-P3; SA-P1; SA-P2; SA-P3; SA-P4;	VH-A1; VH-A2
3. EV en ruimtelijke ordening	SV-P1; GR-P1; RO-P1	SV-A1; GR-A1; RO-A1
4. Risicocommunicatie	RC-P1	RC-A1
5. Kennisnetwerk en kennisversterking	OP-P1; OP-P2; OP-P3;	OP-A2;
6. Organisatorische versterking en programmamanagement	OP-P4; OP-P5	OP-A1; OP-A3;

4.3 Clustering van budgetten

De clustering van de projecten leidt tevens tot een clustering van budgetten (tabel 13). Zoals bij de uitgangspunten is aangegeven ligt het zwaartepunt van de besteding van het budget in 2006 en 2007 bij risicobeheersing en bij het kennisnetwerk en het opleidingsprogramma. In de loop van het programma vindt er een verschuiving plaats van projectmatige (exploreren, inhalen) naar structurele activiteiten (beheren). Zo is er binnen het cluster Risicobeheersing een verschuiving van het op orde brengen van het RRGs en PRK naar het onderhouden daarvan en het (leren) werken er mee. In het cluster EV en milieuvergunningen is er in de loop van het programma een verschuiving van het op orde brengen van vergunningen naar structurele versterking van de handhaving bij BRZO-bedrijven. In het cluster kennisnetwerk en kennisversterking is in 2006 ruim budget voor opleidingen gereserveerd, in de daarop volgende jaren wordt vooral gewerkt aan het instandhouden en uitbreiden van het kennisnetwerk.

Tabel 13: Clusters met daarbij behorende budgetten

	2006		2007		2008		2009		2010	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
1. Risicobeheersing - Risico-inventarisatie, - Transport gevaarlijke stoffen	132.150	19.8	117.972	17.7	118.802	17.8	128.848	19.3	134.414	20.1
2. EV en milieuvergunningen - EV in vergunningverlening en handhaving (BRZO) - Saneringen	126.075	18.9	138.060	20.7	119.556	17.9	123.984	18.6	128.412	19.3
3. EV en ruimtelijke ordening - Structuurvisie en EV - Uitvoering groepsrisico en verantwoording groepsrisico - Ruimtelijke ordening en EV	96.675	14.5	146.318	21.9	224.479	33.7	190.764	28.6	192.705	28.9
4. Risicocommunicatie	27.500	4.1	39.213	5.9	24.300	3.7	43.664	6.5	45.152	6.8
5. Kennisnetwerk en kennisversterking - werkprocessen in milieu en RO, kennisnetwerk en opleidingen	120.700	18.1	91.528	13.7	57.645	8.6	53.613	8.0	51.506	7.7
6. Organisatorische versterking en programmamanagement	163.900	24.6	133.909	20.1	122.218	18.3	126.127	19.0	114.811	17.2
Totaal	667.000	100	667.000	100	667.000	100	667.000	100	667.000	100

4.4 Naar structurele samenwerking

Onderstaande tabel geeft een globale schatting van de verdeling van de beschikbare uren over gemeenten (incl. regionale samenwerkingsverbanden), regionale brandweer en provincie. Een specifiekere verdeling is bij het opstellen van dit programma niet mogelijk, aangezien nog niet bekend is welke organisaties projectleiders (clusterleiders) gaan leveren en/of op een andere manier participeren in projecten/activiteiten.

Tabel 14: Urenverdeling per organisatie

	2006	2007	2008	2009	2010
Provincie	1927	1998	2364	1714	1714
Gemeenten	3465	4333	4503	5011	4780
Brandweer	1445	1463	933	743	743

Tabel 15 maakt inzichtelijk hoe het accent gedurende de looptijd van het programma verschuift van projectmatige werkzaamheden (exploreren, inhalen) naar structurele activiteiten (beheren). In de project- en activiteitenbladen (bijlage 1) is niet exact aangegeven wat door eigen capaciteit en wat door ingehuurde capaciteit uitgevoerd zal worden. Als uitgangspunt is echter gehanteerd dat vanaf de start in 2006 wordt

gestreefd naar een maximale inzet van eigen capaciteit (gemeente, regionale samenwerkingsverbanden, regionale brandweer en provincie). Wanneer de inzet van eigen capaciteit niet mogelijk is, of het extern inhuren van personele capaciteit om een andere reden voordelen biedt, dan is het in principe mogelijk om hiervoor te kiezen. Hierbij wordt ten minste de indicatieve streefwaarde van het Ministerie van VROM in acht genomen: in 2006 minimaal 25% en in 2010 minimaal 75% van de totale personele inzet vanuit eigen personeel van provincies, gemeenten en hun uitvoerende diensten.

Tabel 15: Clusters met daarbij behorende budgetten

	2006		2007		2008		2009		2010	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Projecten	431.000	64.6	265.281	39.8	159.029	23.8	51.613	7.7	49.506	7.4
Activiteiten	236.000	35.4	401.719	60.2	507.971	76.2	615.387	92.3	617.494	92.6

Door gedurende de looptijd van het programma activiteiten te bundelen kunnen deze bij structurele formatie worden ondergebracht. Bij activiteiten die bij structurele formatie kunnen worden ondergebracht valt te denken aan bijvoorbeeld handhaving BRZO, presenteren en communiceren RRGs en Provinciale Risicokaart, beheer en actualisatie routes gevaarlijke stoffen en een aantal taken op gebied van EV en ruimtelijke ordening. In project OP-P4 wordt nader onderzocht en vastgesteld waar structurele formatie het best ondergebracht kan worden. Te denken valt aan vormen van regionale samenwerkingsverbanden, de regionale brandweer, en/of de provincie. In dit project wordt ook aangegeven hoe de verschuiving van maximaal 75% externe inhuur (2006) tot maximaal 25% externe inhuur (2010) plaats zal gaan vinden.

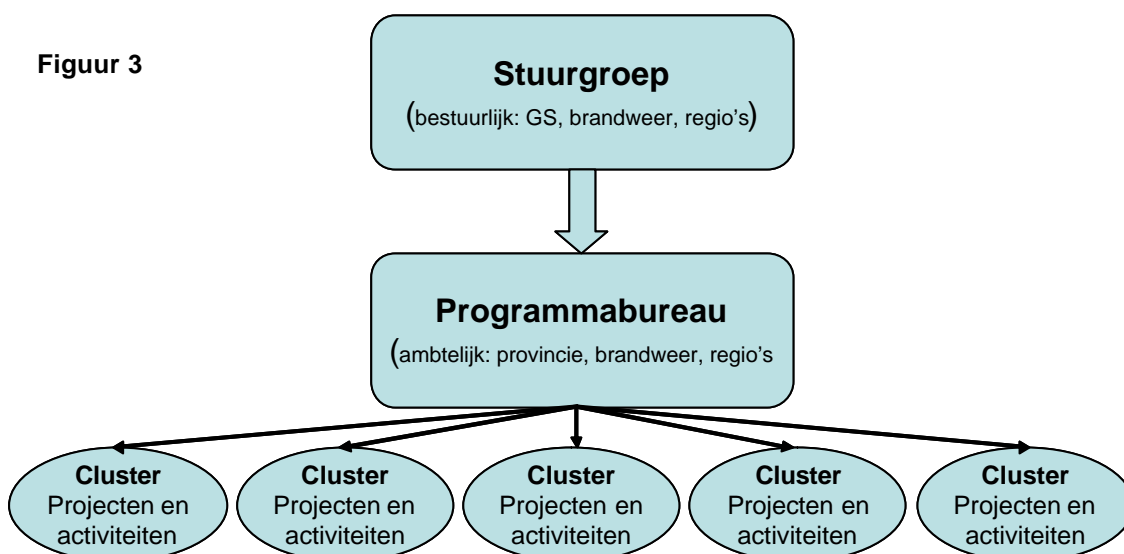
4.5 Programmamanagement

Ten opzichte van PUEV1 gaat het bij het Fries Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010 niet alleen om het sturen op het succes van de afzonderlijke projecten, maar ook om het sturen op het realiseren van ambitie en doelen. Daarbij zal er specifieke aandacht zijn voor:

- Organisatie van de uitvoering;
- Tussentijdse voortgangsrapportages en evaluaties, voortschrijdend inzicht: 'intern' en naar het Ministerie van VROM;
- Op basis daarvan: sturen op (samenhang tussen) doelen en sturen op (samenhang tussen) projecten en activiteiten;
- Afspraken over hoe om te gaan met gewijzigde omstandigheden en wijzigingen in/van het programma;
- Communicatie en informatie.

De uitvoering van het uitvoeringsprogramma 2006-2010 zal plaatsvinden in een brede samenwerking tussen provincie, regio's, gemeenten, en de regionale brandweer. Dit vraagt om een goede organisatiestructuur. Gedurende de looptijd van het programma bestaat de organisatiestructuur daarom uit een stuurgroep, een programmabureau, en verschillende clusters van projecten/activiteiten (zie figuur 3).

Figuur 3

De Stuurgroep wordt voorgezeten door de portefeuillehouder van Gedeputeerde Staten. Verder zijn de verschillende regio's en de regionale brandweer bestuurlijk vertegenwoordigd. De programmamanager treedt op als secretaris. De stuurgroep ziet toe op de uitvoering van het programma en stuurt op het bereiken van de ambities en doelen. De stuurgroep komt minimaal tweemaal per jaar bij elkaar.

Het Programmabureau bestaat uit een ambtelijke vertegenwoordiging van de provincie (programmamanager), de regio's en de regionale brandweer. Het Programmabureau bewaakt de voortgang en de kwaliteit van de uitvoering van het programma. Het programmabureau komt zes maal per jaar bij elkaar.

Clusterleiders

De projecten en activiteiten uit het uitvoeringsprogramma 2006-2010 zijn geclusterd in zes clusters. Een van de projectleiders uit een cluster, treedt tevens op als clusterleider. De clusterleiders dragen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de projecten en activiteiten binnen de clusters. Hij/zij bewaakt de samenhang in de uitvoering van projecten/activiteiten binnen een cluster. Hierbij gaat het niet alleen om de inhoudelijke afstemming van projecten/activiteiten op elkaar, maar ook om het gezamenlijk (gemeenten, regionale samenwerkingsverbanden, regionale brandweer, en provincie) oppakken van projecten/activiteiten en ontwikkelen van expertise. Verder rapporteert de clusterleider over de voortgang aan de programmaleider. De clusterleiders overleggen daartoe geregeld met de programmaleider. Op basis van deze voortgangsrapportage brengt de programmaleider verslag uit over de uitvoering aan programmabureau/stuurgroep en aan het Ministerie van VROM. Aangezien de clusterleiders zelf een (groot) deel van de projecten binnen het cluster leiden, wordt de input voor de voortgang van en afstemming tussen projecten zeer direct. Voor de activiteiten van de clusterleiders is budget gereserveerd binnen het uitvoeringsprogramma (OP-A1).